

ΤΑΞΕΙΔΙΑ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΛΛΑΣΑ

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

'Από τὸ καρνέ γνωστοῦ Ἀθηναῖου λογίου καὶ δημοσιευράφου ταξιδιώτευ'

ΠΟ τὰ φαδοῦτερα θεάματα στοὺς δρόμους τῆς Φλωρίνης εἶναι τὰ μικρά Τουρκόποτα, τὰ ὑπέλικα, μὲν τὰ ὀλότενθα μαίλινα τοὺς, τὰ γαλανά τοὺς μάτια καὶ τὰ φαδοῦσσωμα σταύρωφάμα τοὺς.

Σ' ἔνα Τούρκικο μαγαζή τῆς Φλωρίνης είλα ένα πεντάν ομάδα Τουρκών, οἱ δόποι καθύστουσαν μακαρίος σιγοκούσεντιάμονες ὡς να συνωμοτοῦτον.

Παρεκελλούνταν ένας ἄλλος ὄντας 'Ελλήνων, οἱ οποίοι ἐχαρτόπιταν σ' ἔνα βρωιτοράτερο καὶ φωνασκοῦσαν σάν νὰ ήσαν διτλάσιοι τῶν ἀριθμούν.

Ο πρότος ὄμιλος μούδωσε τελεία ἐντύπωσι τῆς ψυχῆς τοῦ Τούρκου, τοῦ μαχμούρολη, τοῦ μακαρίου.

Ο δευτερος συνίδηνε νῦν καταλάβει τὸν 'Ελληνα, τὸν πάντοτε καπέταν Φασαρία!...

***

Οἱ Μοναστηριοῦτες μποροῦν νῦν θεωρηθοῦν ὡς τὸ προζύμι τῆς Φλωρίνης.

"Οποιος οἱ Μελενικιώτες εἶναι τὸ προζύμι τοῦ Δεμιοῦ-Ισαάρο.

Γιατοῦ, μονικοῖ, διδασκαλοῦ, δημιουργάφοι, ζαχαροπλάσται, καθηγηταί, γυναικούρχα, δούι ἀπὸ τὸ Μοναστήρι.

Καθιένετο Μοναστήρι!...

***

Ἡ Μακεδονικές πόλεις διατηροῦν εἰς ἀπέραντον τὸ οἰκογενειακὸν ἄρωμα. Βλέπετε κανεὶς σ' αὐτές ὅθεν μορφανῶς τὴν οἰκογενειακὴν εὐτυχίαν.

Τὸ φυσικὸν γεννηταῖα στὸ σπίτι. "Οὐα τὰ γλυκάσματα γίνονται στὸ σπίτι. Τὰ γλυκάσματα καὶ τὰ κεντημάτα καὶ τὰ νιγράτα στὸ σπίτι.

Ο ὄλος εἶναι τὸ πᾶν. Τὰ ἔκτος τοῦ οἴκου τίποτε. Τὸ ἀντίθετον δηλαδὴ τῆς Αθηναϊκῆς ζωῆς.

***

Τέσσερις η καλοσύνη, η ἡμερότης, η κοινωνίασην καὶ η πρόξενη σημαίνουν τὸν Φλωρινιστῶν. Ήστε η ποινικές δίκες εκεῖ εἶναι σπανιότατες.

Εὐφένταστος δικηγόρος Τριπολιτούτης μαζὶ ἔλεγε σχετικῶς :

— 'Η Φλωρινά είναι—προτοὶ νῦν πῆ κανεῖς παθολογικῶς ἥθική καὶ νοροταγή!

Ἐντὸς ἑνὸς ἔτους γίνονται δὲν γίνονται ἔνας η δυὸς φόνοι σ' ὅλη της τὴν περιφέρεια.

Μάταντος δὲν πέρτει ποτε.

Ἐλένε λοιπὸν πλέον πολιτισμένοι οἱ Μακεδόνες ἀπὸ ήμας τοὺς πατέως 'Ελλήνας η δὲν εἶνε;

Προσοχὴ μόνον νῦν τοὺς μπολιάσουμε!

***

Ἐνας πάρεδρος Μακεδονικοῦ ζωιοῦ μοῦ εἶτε:

— Καλύτερα νῦν ἔχω στὸ σπίτι μου δόλωληρο σύνταγμα στρατοῦ, παρὰ ἔναν χωροφύλακα!...

***

Οὐδὲν «πολυγλωττότερον» τοῦ ἐν Φλωρίνῃ Μοναστηρώτων.

Στὴν εἰσόδου τοῦ ξενοδοχείου μου, τῇ στηγῇ ποὺ ἐρόσετο νά άναψωθώσι, ἔνας Φλωρινιώτης μιλούσε ταῦτοχρονῶν δεξιὰ μὲν μὲν πρέπει νὰ συμπειρίφεσαι στοὺς τημίους ἀνθρώπους, σάμιτος νῦν ἡ τανε κλέρτες!

***

Ύπάρχει ἀκόμη η ἔνης παραστή η γὰ τὸν Περογκύριο: "Οτι στὶς τελευταῖς τοὺς στηγίκες δὲν ἐδέχθησε νὰ μεταλάβῃ τὰ ἄχαρατα μιστριαὶ καὶ οὐτὶ γ' αὐτὸς δὲν τὸν ἔθωμαν στὸ νεκροταφεῖο, μαζὶ μὲ τὸς ἄλλους Χριστιανούς.

Τὸ πράγμα παραμένει ἀνέξητο, γιατὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ φαντασθῇ διὰ ἔνας καλλιτέχνης, τοῦ δοτοῦν δὲλα τὰ ἔργα τὰ διαρκοῖται μιὰ ἱερὴ φιλόγα, ἔνας καλλιτέχνης ποὺ ἐξοργάριστες ὑπέροχες Μαντόνες καὶ διστάτων ἀγίους, θὰ μποροῦν νὰ είνε ἔνας άσεθος καὶ ἔνας ἀθεος. "Ένας ζωγράφος δύος ποὺ ἤταν σύγχρονος του, δὲ Βαζάρι, δὲν ἀναφέρει τίποτε τέτοιο. Αὐτὸς γράφει στὰ ἀπομνημονήματά του:

«Τέλος, δταν ἔφθασε σὲ ἡλικία ἐβδομῆντα δκτώ ἔτῶν, δ Περού-ΐνος ἔτελε.ωας τὶς μέρες του στὴν Καστέλ-νετλά-Πίτερ, δπον ἔσάφηκε μὲ δλες τὶς τιμίες,

ἔναν 'Αρδανίτικα, ἀριστερὰ δὲ μὲ ἄλλον Βιάζινα, στρατείς δὲ πόδες ἡμάς θωμάσεν 'Ελληνικά.

"Οταν ἔξερπάσμε τὸν θαυματούμα μας, δὲ ξενοδόχος μαζὶ εἶπε:

— Τί εἶναι ἡ τοεις γλώσσες αὐτούνο; 'Έγω μιλά... δχτο!

"Ηζερε δηλαδὴ θλες τὶς Βαλκανικές γλώσσες, ἐπειδήσσον δὲ Αγγλικά καὶ 'Ιταλικά!...

***

Οἱ Μακεδονεῖς εἶναι τροφεροί πατεροφάγοι.

Καὶ δτος γὰ τὰ αὐγὰ λέγεται δτι εἶνε δυνατὸν νὰ μαγειρευτοῦν κατὰ ἔκαστον διαφόρους τρόπους. Εστι καὶ πατεροί παραπενεμεῖται κατὰ διαφόρους τρόπους στὴ Μακεδονία.

Πιτερές βρατέτες, πιτερές στὸ φονον, πιτερές λιαν-μπαντί, πιτερές παραγειαστές, νηστησιμες, πιτερές μονσακά, πιτερές μὲ κορέας, πιτερές μὲ δ.τι θεραπευτή!...

***

Εἰναι δὲ η πατερά στὴ Μακεδονία δηλείτεται ποὺ γνωρίζουν στὴν 'Αθήνα, ἀλλὰ ζωδρή, σὰν κεφάλι μικροῦ παιδιοῦ, ἀνόμαλη σὰν βράχος, ἀπερήμανη σὰν ινδιάνος, καμπτονωτή σὰν καμήλα, σουφωτή σὰν γοητια, ἀγρια σὰν λιοντάρι, ἐπαναστατικὴ ὡς Βενζέλος!...

***

"Εχει δημος καὶ σημασία οἰστονάσηγή η Μακεδονική πατερά δηλύγην.

Μόνον η περιφέρεια τῆς Καρατζόβας βριγεῖ ἀπὸ τὶς κοκκανες πατερές της—ἄλλα πάλιν θηρία αὐτές—ἀστέγεστας—ἐνάμιαν πατούμαντο δραμάνες (χωρές) τὸν χρόνο!

Ἄπο τὶς πατερές αὐτές ἀσφάλεστας ἡ Βουλγαρία, η Σερβία, η Οηγγαδία καὶ η Ρουμανία!

"Ἐνα ἀπὸ τὰ πλούτιστα παγητά γιατὶ τοὺς Μακεδόνας εἶναι καὶ η επατρικα. Σωτήτη ἀμύροσια!...

"Εστι δὲ επατρικα ἐντράδα μὲ κορέας καὶ μὲ πολιτούλη πόσινον πατέρει.

***

"Ἐνα ἀπὸ τὰ πλούτιστα παραγητά γιατὶ τοὺς Φλωρινας εἶναι καὶ η Νέδεσα.

Οι πιό ἔξινοι καὶ πιό ἐπιχειρηματικοὶ Νέδεσιτες πηγαδούν στὴν Αιγαίοπο, πλουτιζουν καὶ ἐπανέρχονται στὸ κω-

ριό τους...

ΔΟΝΤΡΕΖΙΚΑ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΕΡΑ ΕΠΙΤΥΜΒΙΑ

Δημοσιεύσουμε μερικὰ περίεργα ἐπιτύμβια ποὺ εἶνε χαραγμένα ἀπάνω σε 'Αγγλικούς τάφους.

«Ἐνταῦθα κείται κατόπιν, δ ὅποιος ἔχαστη τὴ ζωὴν του γιατὶ δὲν θέλησε νὰ ζοδεύῃ λίγα κομματά γ' ἀγοράνη γιατρικά. Θεὶ δοκιμάζε διασώσεις, δ κανένες, ἀπ' τὴν θρηγή του, ἀν διάθανται τους.

«Μάρκος Ματέριτης, ἀποθανόσα τὴν δημ Μαΐου 1861. Ελεγ παντερετη στὴ σειρὰ ἐντητὰς, ἐν τῶν δοτοῖν δηρείσεις, ἐν τῶν δοτοῖν τὸ τελεταῖος.

«Ρεβέβερα Ρόμπτερος. Δόξα τῷ Θεῷ, δὲν μὲ νοιάζει πειδιά γιατριάσμασα. 'Οποιοις θέλει νὰ ἀπαλλάξῃ ἀπ' τὶς φροντίδες τοῦ ένοικου καὶ τὸν πληρωματικό, πρέπει ναγήνη νὰ κατοικήσῃ σ' αὐτὸ τὸ μέρος.

«Ἐνταῦθα κείται τὸ σῶμα τοῦ Ρόμπτερ Μονύ. 'Απέσταντας ἀπὸ τὴν πολυεργατική, 'Αν δημος ἔδονεγ τὴ γηνάκα του τῆ Σάρρα, δὲν πέθανε σε βαρειά γερατείας.

«Ἐνταῦθα κείται ὁ φοίνις τῶν γηνάκων την Εθερῆ τὸ θανατό της, δτος δηλοὶ οἱ φοίνικες, μέσα στὴ φωτιά.

Κι αὐδὸ τὸ τελευταῖο γρομμένο στὸ μνῆμα δ-ντεκροθδητρη.

Χωρίστε για τὸ θανατό του, γιατὶ δην ἔζοδε πε-ρισσότερο θά μας έθαψε δλους.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

«Οποιος προδίνει τὰ δικά του μνησικά, δὲν μπορεῖ νὰ φυλάξῃ τὰ έξινα.